

ADLİ BİLİMCİ

TANIM

Adli ve idari soruşturmalar sırasında elde edilen maddi delillerin incelenmesi ve değerlendirilmesi suretiyle, suç ve suçlunun saptanması ve kanıtlanmasında yürütülen teknik hizmetleri gerçekleştirerek, olayların izlerini bulan, raporlayan ve ilgili mercilere sunan kişidir.

A-GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Olay yerinden delil toplama ile ilgilenir (kan, saç, tekstil malzemesi, boya, cam, patlayıcı ve uyuşturucu gibi maddelerin izlerini inceler),
- Karşılaştıkları şüphelileri, kurbanlarla veya suç işlenen yerle ilişkilendirir,
- Resmi ve/veya özel laboratuvarlarda delil incelemesi gerçekleştirir,
- Adli Kimya alanında yangın incelemesi ve kaza yeniden inşası dahil, boya veya kimyasallar gibi maddeleri inceler,
- Adli Toksikoloji alanında, ilaç veya zehir kullanımı için sıvı ve doku örneklerini test eder,
- Adli Bilişim alanında bilgisayarlar ve cep telefonları gibi elektronik ekipmandan veri kurtarır,
- Adli Kimya ve Adli Biyoloji alanlarında kromatografi, elektron mikroskobu ve DNA profillemeye gibi uygun analitik teknikleri kullanarak DNA testi ve kan, saç ve giyim lifleri gibi küçük temas izlerini inceler,
- Analiz aracı ve lastik izleri ile iz incelemeleri yapar,
- Suç Önleme ve Analizi alanında mahkemede delil verir ve savunur,
- Adli Dokümantasyon alanında raporlama yapar,
- Yeni adli tıp tekniklerini araştırıp geliştirir,
- Bireysel veya bir kuruma bağlı olarak bilirkişilik yürütür,
- Adli bilimlerde kullanılacak laboratuvar cihazlarının ve kitlerin üretilmesinde görev alır.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Çalışılan ortamın gerektirmesi durumunda ortama uygun, tulum başta olmak üzere eldiven, bone, galoş gibi kıyafetler,
- Fiziki inceleme cihazları (Stereomakroskop, VSC gibi),
- Biyolojik inceleme cihazları (Genetik analizör, moleküler görüntüleyici, yatay elektroforez, gerçek zamanlı PCR, termal döngü PCR gibi),
- Kimyasal inceleme cihazları (FTIR Spektrofotometre, UV-VIS spektrofotometre, otoklav, PH metre gibi)
- Bulgu torbası, olay yeri şeridi, fotoğraf makinesi gibi olay yeri incelemesine dayalı araç ve gereçler.

ADLI BİLİMCİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Adli Bilimci olmak isteyenlerin;

- Sorumluluk duygusu yüksek,
- Stresli ve yoğun bir iş temposunda çalışmaya uygun,
- Ayrıntılara çok dikkat gösteren,
- Pratik ve hareketli değişken çalışma saatlerine uyum sağlayabilen,
- Etkili iletişim kurma becerisine sahip,
- Gerek ekip ile gerekse bireysel çalışmaya yatkın,
- Hızlı ve doğru karar verebilen,
- Öğrenmeye ve kendini sürekli geliştirmeye açık, kimseler kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Adli Bilimci, yönelmek istedikleri alandan bağımsız olarak, işlenen bir suçta aydınlatmayı ve o suçta dahil olmuş olan kişileri belirleyerek adalete katkı sağlamakla görevlidirler. Hem kamu hem de özel sektörde çalıştıkları kurumun özelliğine göre, standart mesai saatlerinin yanında, suçta aydınlatmak adına delilleri incelemek amacıyla, günün herhangi bir saatinde çalışma ihtimalleri de mevcuttur. Üzerinde çalıştıkları vakadan bağımsız olarak, sürekli titiz çalışması ve meslek mensuplarının çalıştığı ortama göre, en uygun koruyucu kıyafeti mutlaka giymesi gerekmektedir. Adli Bilimciler, her türlü hava koşulunda dışarıda çalışmak, laboratuvarlarda ve ofislerde uzun süreler geçirecek analizlerini sonuçlandırmak veya çalıştıkları kuruma bağlı olmak üzere, her iki faaliyeti de bir arada yapmak zorunda kalabilir. Laboratuvarında çalışan bir Adli Bilimci; laboratuvar önlüğü, eldiven, gözlük, bone, galoş gibi malzemeleri mutlaka üzerinde bulundurmak zorundadır. Bir uzmanın; uzun ise saçlarını toplaması, tırnaklarının kısa ve temiz olması, erkek ise mutlaka tıraşlı olması gerekmektedir. İnceleyeceği delilin, hazırlanmış olduğu dosyanın, üretimini yaptığı aracın niteliği her ne olursa olsun, mutlaka kendi izolasyonunu sağlamalıdır. Genellikle, Adli Bilimciler ve farklı devlet kademelerinde görev alan memurlar, adli vakalarda birlikte çalışırlar. Ayrıca, adli vakaların her an ve her yerde olmasından sebeple, zaman zaman farklı şehirlerde görev alma durumları da olabilir.

ADLI BİLİMCİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN
VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi üniversitelerin Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültelerinin “Adli Bilimler” bölümlerinde verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE
GİRİŞ KOŞULLARI

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS (Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ
VE İÇERİĞİ

Lisans eğitiminin süresi 4 yıldır. İlk iki yılda temel bilimler ve hukuk dersleri verilmektedir. İlk iki yıl içerisinde, öğrencinin laboratuvar uygulamalarına katılması sağlanır. Üçüncü yıldan itibaren olay yeri inceleme dersleri ve alana dair uygulama dersleri ağırlık kazanır. Dördüncü sınıfta, öğrencilerin stajları ile birlikte uzmanlaşmak istedikleri alan seçimi gerçekleştirilir. Dördüncü sınıf öğrencileri, almış oldukları teorik eğitim ile uygulama eğitiminin bir arada olduğu bitirme projesi ile programı tamamlar.

Mesleki eğitim, okulda teorik/uygulamalı, sahada ve stajyer olarak çalışılan kurumlar aracılığıyla uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN
BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarıyla tamamlayanlara lisans diploması verilmektedir

ADLI BİLİMCİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Adli Bilimler fizik, kimya ve biyoloji gibi pek çok bilim dalından beslenir. Bu itibarla, Adli Bilimciler; İçişleri, Adalet ve Sağlık Bakanlıkları, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Adli Tıp Kurumu, laboratuvar çalışmaları yürüten resmi ya da özel tüm kuruluşlar, sigorta şirketleri, hukuk büroları gibi pek çok alanda Kriminalistik Uzmanı, Adli Kimya Bilirkişisi, adli eksper gibi görevler alabilirler.

Alanda iş bulma imkânı, oldukça fazladır. Kişisel bilgi, beceri ve yeteneğe bağlı olarak meslekte işsiz kalma riski hemen hemen yoktur.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Meslek eğitimleri süresince, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'nün vermiş olduğu kredi ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler.

Ayrıca çeşitli resmi ve özel kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

Bunun yanı sıra, mesleğin eğitimi sırasında kişinin istek ve donanımına göre, özel firmalarda çalışarak hem deneyim hem de kazanç elde edilebilmektedir.

EĞİTİM SONRASI

Adli Bilimci işe ilk girişte alacakları ücret, mezun öğrencinin tercih edeceği iş koluna göre değişecektir. Herhangi bir devlet kurumunda görev alacak program mezunu, 657 sayılı kanunun ilgili hükümlerince düzenlenecek olan bir maaş alacaktır. Özel bir kurum veya kuruluşta çalışacak olan uzman ise işyerinin büyüklüğüne ve çalışanın bilgi ve becerisine bağlı olarak işveren tarafından belirlenecek ücrete tabi olacaktır.

ADLI BİLİMCİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Adli Bilimci, Adli Tıp, Adli Bilimler ve Kriminalistik alanında lisanüstü eğitim verilen programlarda eğitim hayatlarını sürdürebilirler. Bunun yanında, lisans eğitimi sırasında fizik, kimya, biyoloji, hukuk konulu temel ve seçmeli dersler alan öğrenciler; söz konusu programlarda da, bir yıl bilimsel hazırlık okumalarını takiben eğitimlerini sürdürebilirler. Adli Bilimciler, yüksek lisans mezuniyetlerinin ardından, Adli Tıp, Adli Bilimler ve Kriminalistik alanında yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam edebilirler.

Bunun yanında, lisans eğitimi sırasında fizik, kimya, biyoloji, hukuk konulu temel ve seçmeli dersler alan öğrenciler; söz konusu programlarda da, bir yıl bilimsel hazırlık okumalarını takiben eğitimlerini sürdürebilirler.

Mezunlar yüksek lisans ve akademik kariyer yapabilirler. Akademik kariyerlerine uygun olarak yükseköğretim kurumlarında araştırma görevlisi, doktor, doçent, profesör gibi unvanlara yükselme olanağına sahiptirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Çalıştıkları sektör ya da kuruma göre branşlaşabilirler, alanında özel eğitimler verebilir; adli bilimler alanında patent almaya yönelik yeni araç-gereç, yöntem ve teknolojiler geliştirebilirler.

BENZER MESLEKLER

- Laboratuvar Sorumlusu,
- Olay Yeri İnceleme Memuru,
- Polis Kriminal Laboratuvarı Personeli,
- Jandarma Kriminal Laboratuvarı Personeli,
- Gıda Teknolojisi Uzmanı,
- Ruhsatlandırma Uzmanı,
- Toksikolog.

ADLI BİLİMCİ

H. EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- <https://targetiobs.co.uk/careers-advice/iob-descriptions/279565-forensicscientist-iob-description>
- <https://www.bls.gov/ooh/life-phvsical-and-social-science/forensic-sciencetechnicians.htm>
- <https://www.aafs.org/>
- <https://www.iustice.gov/olp/forensic-science>
- <https://forensicscience.vcu.edu/>
- [https://www.cedarcrest.edu/academics/forensic science/index.shtm](https://www.cedarcrest.edu/academics/forensic%20science/index.shtm)
- <https://www.dfs.virginia.gov/>
- <https://dfs.dc.gov/>
- <https://forensicsciences.columbian.gwu.edu/>
- YÖK'e bağlı program çıktıları kılavuzu,
- Adli Bilimler alanında lisans ve lisansüstü eğitim vermekte olan üniversiteler,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması, ISCO-08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası <https://www.iskur.gov.tr>
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.